

Delårsrapport med prognos 1 2021

Funktionsstödsnämnden

Beslutad av Funktionsstödsnämnden, den 21 maj 2021, § 62

Innehåll

1	Förslag till beslut.....	3
2	Förvaltningschefens bedömning och analys	4
2.1	Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos.....	4
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.3	Förväntad utveckling	5
3	Delårsresultat och prognos 1 för år 2021.....	6
3.1	Bakgrund och förutsättningar inför 2021	8
3.2	Effekter av coronapandemin	9
3.3	Effektivisering	10
3.4	Intäcks- och kostnadsutveckling.....	11
3.5	Verksamheternas delårsresultat och prognos.....	11
3.5.1	<i>Politik och nämnd</i>	<i>11</i>
3.5.2	<i>Förvaltningsgemensamt</i>	<i>12</i>
3.5.3	<i>Personlig assistans.....</i>	<i>12</i>
3.5.4	<i>Grupp- och servicebostad.....</i>	<i>13</i>
3.5.5	<i>Boda</i>	<i>15</i>
3.5.6	<i>LSS-fritid</i>	<i>17</i>
3.5.7	<i>Daglig verksamhet</i>	<i>18</i>
3.5.8	<i>Barn- och ungdomsverksamheten</i>	<i>19</i>
3.5.9	<i>Socialpsykiatri</i>	<i>20</i>
3.6	Investeringar	22
4	Bilagor.....	23
4.1	Bilaga 1 - Återrapportering av åtgärder för en ekonomi i balans till Programnämnd social välfärd enligt direktiv i programplan	23
4.2	Bilaga 2 – Fem år i sammandrag	28

1 Förslag till beslut

Funktionsstödsnämnden redovisar ett underskott om 3,9 mnkr i samband med delår 1. Nämndens verksamheter har fått 5,9 mnkr i ersättning för kostnader till följd av coronapandemin, vilket är mer än de kostnader som de avser ersätta. Daglig verksamhet har en lägre intäkt till följd av lägre deltagande under coronapandemin och därmed ett underskott om 3,4 mnkr i delår 1 som inte kompenseras genom tillkommande bidrag.

Prognosen på helår är ett underskott om 13 mnkr för Funktionsstödsnämnden. Prognosen inkluderar nu utbetalda statsbidrag men inga kommande då dessa påverkas av flera faktorer utanför nämndens kontroll är de svåra att uppskatta beloppen på. Då ytterligare statsbidrag för merkostnader i sjuklöner är beslutat bedöms årets resultat därför bli något bättre än prognosen säger.

Förvaltningen för sociala insatser förslår till Funktionsstödsnämnden

1. Funktionsstödsnämnden fastställer delårsrapport med prognos 1 för 2021.
2. Delårsrapporten överlämnas till programnämnd Social välfärd för vidare hantering.
3. Förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att uppnå en ekonomi i balans.

2 Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens prognos

Coronapandemin har präglat och dominerat såväl tillståndet i ekonomin och arbetet i nämndens verksamheter som samhället i stort. Funktionsstödsnämnden går in i år 2021 med en ekonomi i obalans, detta trots att Funktionsstödsnämnden för år 2020 redovisade ett överskott mot budget. En orsak till 2020 års överskott var de statsbidrag som nämnden tilldelades, dessa kommer inte inkomma i samma omfattning under år 2021 och kommande.

Under den långvarigt pågående pandemin har de ekonomiska prognoserna grundats på försiktighetsprinciper då kostnadsutvecklingen varit svår att bedöma. Analyser och dialoger genomförs kontinuerligt och kommer troligen att behöva göras även kommande år. Den tydligaste ekonomiska nettoeffekten 2021 som identifieras till följd av pandemin är bortfall av intäkter inom daglig verksamhet. Överlag är det en påverkan inom verksamheternas förutsättningar som krävt anpassningar för att bedriva verksamheten. Ett svårt läge att ta sig ur då pandemin fortsatt påverkar oss i vardagen.

Vi ser fortsatt att vissa utvecklingsarbeten kan komma att skjutas på framtiden. Samtidigt är viljan och ambitionen hög att ta igen det utvecklingsarbete som tappats under föregående år, detta behöver balanseras mot verksamhetens och medarbetarnas behov av återhämtning.

Samtidigt med hanteringen av covid-19 kvarstår parallellt det tidigare identifierade höga behovet av resurser då fler personer med komplex problematik söker vård och stöd enligt LSS och SoL, och fler servicemottagare inom förvaltningens verksamheter blir äldre med behov av utökad stöd. Bedömning överlag är en svårighet för nämnden att nå en ekonomi i balans under 2021.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin har gjort att flera av förvaltningens utvecklingsarbeten har avstannat för att fokusera på att; framförallt begränsa smittspridningen och rädda liv, upprätthålla prioriterad verksamhet, att ha beredskap för en eskalerande situation och att anpassa ordinarie verksamheter och uppdrag till rådande läge, det vill säga att säkra grunduppdraget. Detta är en prioritering som kommer att påverka innevarande år 2021. Samtidigt har verksamheterna fått utveckla digitaliseringen med insatser på distans och digitala möten i snabb takt.

Förvaltningens arbete har utifrån ovan till största delen handlat om pandemins påverkan på verksamheterna och att skydda de enskilda individerna. Trots detta har flera servicemottagare och medarbetare konstaterats smittade av covid-19, och för några servicemottagare sorgligt nog med ett dödligt utfall.

Under 2021 beräknas präglas av hårda prioriteringar kopplat till vad som är möjligt att genomföra på kort- och långsikt. En av årets utmaningar är den höga kostnadsutvecklingen som resulterar i årliga effektiviseringar och ekonomiska omprioriteringar med svårigheter att säkra kvaliteten som följd.

2.3 Förväntad utveckling

Den fulla vidden av coronapandemins konsekvenser för verksamheten och servicemottagarna är ännu inte klarlagd, men det kan ändå konstateras att pandemin kan ha ökat isoleringen hos individer som redan före pandemin ofta hade begränsade sociala kontakter. Detta innebär troligen ett sämre mående hos många av servicemottagarna som berörts av förändringar till följd av pandemin som kan leda till en ökning av psykisk ohälsa och ökade behov av resurser. Verksamheten har självfallet arbetat löpande med att minska risken för såväl försämrat välmående hos servicemottagarna på kort- och långsikt. De verksamheter som varit mest drabbade och har haft möjlighet att ställa har gjort det, exempelvis daglig verksamhet.

Framåt handlar utveckling om att skapa ekonomiskt hållbar och kvalitativt stärkt verksamhet genom att gemensamt skapa förutsättningar för att behålla det som är gott, förändra arbetssätt i det som verksamheten förfogar över och också ta bort det som inte ger den effekt som förutsåddes. Att våga prova och att sedan omvärdera åtgärder för att bidra till att medborgaren får det stöd som hen har behov av.

Förvaltningen har sedan pandemin startat uppnått en större mognad i att använda digitala verktyg. Utrymme finns att ändra uppfattning om sitt tidigare arbetssätt, skapa förändringar framåt som utgår från att fortsätta digitalisera det som går att digitalisera, att värna det som kräver mänskliga möten och skapa en balans för de vi är till för att på bästa sätt nyttja de resurser som finns. Digitaliseringen ses skapa flera möjligheter, men samtidigt följer utmaningar. Exempelvis har troligtvis det digitala utanförskapet förstärkts hos många personer med funktionsnedsättning, där det handlar om sociala interaktioner på digitala plattformar och visar på vikten av att kommunen alltid bör ha alternativa kontaktvägar och anpassad information i olika format. Samtidigt har pandemin även lett till en snabb digital utveckling med ökad kunskap, både utifrån hur man kunnat hantera verksamhet digitalt (exempelvis digital utbildning, digitala möten, digital styrning och ledarskap samt verksamhet på distans).

Utifrån det aktuella ekonomiska läget så krävs det att verksamheterna fortsätter det goda arbete som pågår, men även att förutsättningarna förbättras och ger utrymme och ork till verksamheterna att ta ytterligare krafttag i arbetet för att nå en ekonomi i balans.

Effekterna av coronapandemin kommer att påverka oss ett par år framåt. Utifrån detta prognosticerade läge så krävs det att vi verkligen får utrymme att ta vara på det som vi är satta att göra, det vill säga tillhandahålla stöd och service till vissa funktionsnedsatta enligt gällande lagstiftningar och att vi i det lilla utvecklar våra arbetssätt, värderar, bedömer och tar bort det som inte bidrar till grunduppdraget. Att vi vågar skala ner och att vi värnar om det som skapar värde för de vi är till för. Förvaltningen är redo att anta utmaningen och vi är redo att göra det tillsammans!

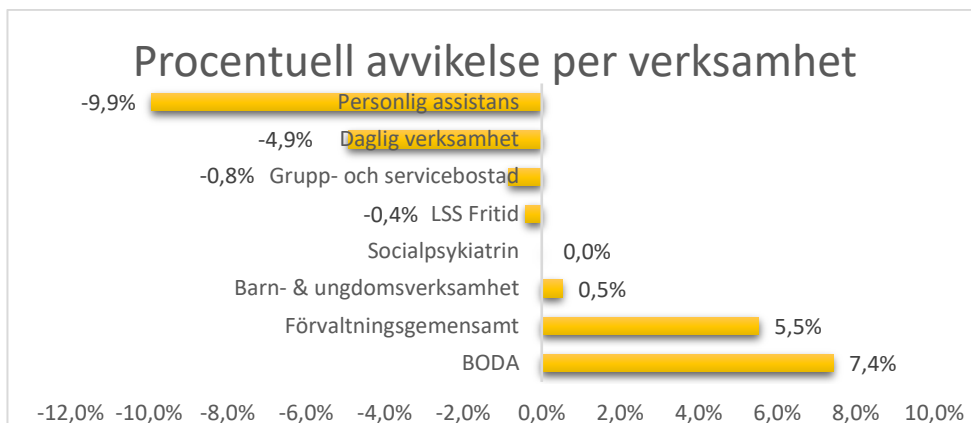
3 Delårsresultat och prognos 1 för år 2021

Funktionsstödsnämnden redovisar ett underskott om 3,9 mnkr mot periodiserad budget i samband med delår 1 och prognostiserar ett underskott om 13 mnkr vid årets slut. Verksamheterna arbetar med att nå en ekonomi i balans men har under flera år ålagt större effektiviseringsuppdrag och vissa verksamheter flaggar nu för att de ser stora svårigheter att nå dessa utan att riskera att kvalitén på verksamheten blir bristfällig.

Delårsresultat och prognos – ekonomi

VERKSAMHET	2019 Bokslut	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April	Prognos	Budget helår, mnkr	Helår Avv
				Avv. i mnkr	helår, mnkr		Progn-Budg mnkr
Politik/Nämnd för funktionsh - Planeringsreserv	-0,9 -0,2	-0,3 0,0	-0,3 -0,3	0,0 0,3	-1,0 -0,8	-1,0 -0,8	0,0 0,0
Förvaltningsgemensamt	-7,8	-2,9	-4,0	1,2	-10,0	-11,2	1,2
Personlig assistans	-4,6	-0,4	2,1	-2,5	-7,7	0,0	-7,7
Grupp- och servicebostad	1,6	-5,4	-4,7	-0,7	-8,1	-4,7	-3,4
BODA	1,2	0,8	0,0	0,8	1,1	0,0	1,1
LSS Fritid	-28,5	-9,3	-9,1	-0,1	-28,4	-28,3	-0,1
Daglig verksamhet	-4,0	-2,9	0,6	-3,4	-4,4	0,0	-4,4
Barn- & Ungdomsverksamhet	-78,3	-27,2	-27,7	0,5	-81,4	-81,9	0,4
Socialpsykiatri	2,6	-1,4	-1,5	0,1	0,0	0,0	0,0
Nettokostnad	-119,0	-48,9	-45,0	-3,9	-140,8	-127,8	-13,0
- varav intraprenad	2,6	-1,4	-1,5	0,1	-120,7	-119,8	0,0
Nettokostnad exkl. intraprenad	-121,5	-47,4	-43,5	-3,9	-20,0	-8,0	-13,0
Ingående ackumulerat resultat							8,4
Ianspråktagande av ack resultat intraprenader							
Nya underskott							0,0
Nya överskott							
Utgående ackumulerat resultat							8,4
Avvikelse inklusive ianspråktagande av ack resultat intraprenader							
Årets avvikelse exkl. intraprenader							-13,0
Årets avvikelse intraprenader							0,0
Justerad avvikelse							-13,0

Verksamheterna påverkas fortsatt av coronapandemin, dels genom högre sjukfrånvaro dels med ökad förbrukning av skyddsmaterial. Dessa kostnader har verksamheterna kompenserats för genom statsbidrag i samband med delår 1 (läs vidare under coronaavsnittet nedan). Viktigt är dock att notera att verksamheterna även i det dagliga arbetet påverkas genom att anpassa verksamheten så att den är så smittsäker som möjligt samt hela tiden vara aktiva och uppmärksamma på eventuella symptom på sjukdom. Detta har medfört begränsade möjligheter att arbeta med långsiktiga ekonomiska effektiviseringar samt genomföra större kompetensutvecklingsåtgärder. Samtidigt har flera positiva tendenser kring ekonomin och dess relaterade arbetssätt noterats inom nämndens ansvarsområden – framförallt att arbetet med bemanningsekonomi har spridits och utvecklats.

Underskotten inom Funktionsstödsnämnden utgörs framförallt av tre verksamheter; *personlig assistans* som har en kvarvarande obalans sedan tidigare år; *grupp och servicebostad* som under flera år haft stora effektiviseringsuppdrag och nu signalerar svårigheter i ytterligare åtgärder samt *daglig verksamhet* som haft lågt deltagande till följd av coronapandemin och därmed fått lägre intäkter.

Förvaltningsgemensamt har tidigare år kunnat täcka upp en större del av det samlade underskottet för att nämnden totalt ska nå en ekonomi i balans. Denna möjlighet finns inte längre i samma uträkning då fler verksamheter redovisar underskott samt att en större budgetandel har fördelats ut direkt till verksamheterna och budgetandelen som återfinns hos det förvaltningsgemensamma har minskat.

VERKSAMHET	Jämförelse	
	Prognos Mars	Prognos April
Politik/Nämnd för funktionsstöd	0,0	0,0
- Planeringsreserv	0,0	0,0
Förvaltningsgemensamt	1,7	1,2
Personlig assistans	-9,0	↗ -7,7
Grupp- och servicebostad	-8,8	↗ -3,4
BODA	1,0	1,1
LSS Fritid	-0,2	-0,1
Daglig verksamhet	-2,6	↘ -4,4
Barn- & Ungdomsverksamhet	0,1	0,4
Socialpsykiatri	-0,6	↗ 0,0
Budgetavvikelse	-18,2	↗ -13,0
- varav intraprenad	-0,6	0,0
Budgetavvikelse exkl. intraprenad	-17,6	-13,0

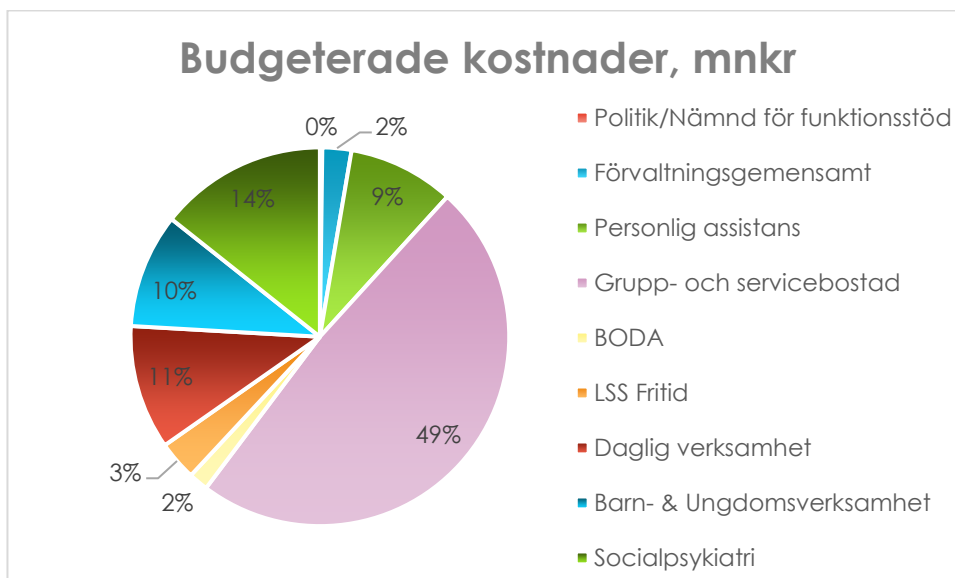
Tabellen ovan visar förändringarna från föregående prognos till prognosen i delår 1. De flesta förändringarna härleds till coronapandemin och beror på att nämnden totalt sett fått 5,9 mnkr i statsbidrag som kompensation för kostnader relaterade till coronapandemin i samband med delår 1. Att daglig verksamhet har ökat sitt prognostiserade underskott beror på att intäkten i mars var i linje med budget, men intäkten i april återigen lite under budget och man därmed bedömer att återhämtningen i närvaron efter coronapandemin kommer att ta längre tid.

3.1 Bakgrund och förutsättningar inför 2021

Nämnden har en budgeterat kostnadsomslutning på 849,9 mkr för år 2021. Tabellen nedan visar fördelningen mellan verksamheterna. Budgeterade kostnader bedöms som den mest rättvisa metoden för att mäta insatsernas storlek eftersom verksamheterna har olika finansieringsmodeller. Då blir det mest korrekt att mäta omsättningen enbart på kostnader istället för att inkludera intäkterna som skulle påverka verksamheterna väldigt olika.

VERKSAMHET	Budgeterade kostnader, mkr
Politik/Nämnd för funktionsh	1,7
Förvaltningsgemensamt	21,1
Personlig assistans	77,1
Grupp- och servicebostad	412,3
BODA	14,1
LSS Fritid	28,5
Daglig verksamhet	90,3
Barn- & Ungdomsverksamhet	83,0
Socialpsykiatri	121,8
Budgeterade kostnader	849,9
<i>Varav intäktsfinansierades omsättning</i>	<i>715,5</i>

En grafisk fördelning av kostnaderna mellan verksamheterna visas i diagrammet nedan, som man tydligt ser är grupp- och servicebostad nämndens största verksamhet sett till budgeterade kostnader.

3.2 Effekter av coronapandemin

Den senare tiden har smittspridningen i samhället återigen ökat – vilket påverkar verksamheterna och deras förutsättningar. En del i den stora osäkerhetsfaktorn är vilka åtgärder som spridningen av covid-19 kommer att medföra, både från förvaltningen och från kommunledningen och nationellt. I nuläget är samtliga verksamheter (exklusive Kraften) öppna som vanligt för nämndens servicemottagare. Om detta skulle förändras kan det medföra större ekonomiska effekter för nämnden. Däremot har riktlinjerna om nyttjande av skyddsmaterial stärkts vilket påverkar förbrukningen och därmed även kostnaden. Kostnaden för inköp av skyddsmaterial är dock kompenserad till verksamheterna i sin helhet fram till april i år, inte endast för merkostnaden.

Staten har beslutat att bära merkostnaderna för sjuklöner för samtliga arbetsgivare fram till juni i år samt aviserat avsikten att förlänga detta till dess att statens vaccinationsmål uppnåtts. Den bedömda merkostnaden beräknas genom en framtagen generell formel som är lika för samtliga inkluderade arbetsgivare och beräkningen sker utifrån kommunen som helhet. Enligt denna formel skulle Örebro även ett år utan coronapandemi bedömts ha merkostnader för sjuklöner då kommunens snittvärde ligger över det beräknade värdet. Detta innebär att Funktionsstödsnämnden kommer att få kompensation för högre sjukfrånvaro än normalt. Men det är svårt att beräkna hur mycket ersättning som inkommer framåt då det beror på det kommungemensamma utfallet samt fördelningen av sjukfrånvaron inom kommunen. I nuläget så inkluderas de medel som är utbetalda fram till och med april i prognosen, men inga ytterligare utbetalningar har inkluderats i prognosen.

	Ansökta merkostnader	Ersättning sjuklönekostnad	Summa
Förvaltningsgemensamt	779	39 889	40 669
Personlig assistans	119 310	433 013	552 323
Grupp- och servicebostad (Inkl. Boda)	1 377 123	2 119 216	3 496 339
LSS Fritid	36 667	63 251	99 918
Daglig verksamhet	174 580	200 542	375 122
Barn- & Ungdomsverksamhet	148 116	344 448	492 564
Socialpsykiatri	207 984	617 094	825 078
Summa	2 064 559	3 817 452	5 882 011

Tabellen visar de statsbidrag som Funktionsstödsnämnden mottagit fram till delår 1.

Tabellen nedan är gemensam inom programområde social välfärd, och är en förenklad tabell om prognostiserade effekter av corona, såväl positiva som negativa. Då Funktionsstödsnämnden inte inkluderat kommande statsbidrag i prognosen så är det prognostiserade värdet i flera delar lika med det utfall som presenteras i ovanstående tabell. Så som skrivet på flera ställen är det en stor svårighet att bedöma de ekonomiska effekterna av coronapandemin, detta eftersom den största anpassningen sker i våra verksamheter, integrerat i det dagliga arbetet. Verksamheterna har, trots att det varit tufft, lojalt under det dryga året arbetat för servicemottagarnas bästa enligt parollen – vi ställer inte in, vi ställer om!

Effekter av coronapandemin, belopp i miljoner kronor	Prognos helårseffekt	varav strukturell påverkan
Ersättning av merkostnader för covid-19 från Socialstyrelsen	2,1 mnkr	
Merkostnader skyddsmaterial från centrala lagret	-1,8 mnkr	
Övriga merkostnader	-0,1 mnkr	
Ersättning för merkostnader i sjuklöner	4,4 mnkr	
Lägre ersättning till daglig verksamhet	-3,8 mnkr	-3,8 mnkr

3.3 Effektivisering

Nämnden har fått ett flertal effektiviseringsuppdrag att hantera under året, varav majoriteten är riktade mot de intäktsfinansierade verksamheterna. Utöver dessa effektiviseringskrav så går flera verksamheter in i året med kvarvarande ej hanterade uppdrag från föregående år. Årets tillkommande effektiviseringskrav om totalt 13,4 mnkr redovisas per verksamhet i tabellerna nedan.

Detta avsnitt bör även läsas tillsammans med Bilaga 1 samt redovisningen för respektive verksamhet.

Grupp- och servicebostad	
Effektiviseringsuppdrag	
Riktat effektiviseringsuppdrag - procent	1,78 %
Riktat effektiviseringsuppdrag - kronor	7,1 mnkr

Daglig verksamhet + Boda	
Effektiviseringsuppdrag	
Riktat effektiviseringsuppdrag - procent	1,37 %
Riktat effektiviseringsuppdrag – DV kronor	1,2 mnkr
Riktat effektiviseringsuppdrag – Boda kronor	0,2 mnkr

Socialpsykiatri	
Effektiviseringsuppdrag	
Riktat effektiviseringsuppdrag - procent	3,5 %
Riktat effektiviseringsuppdrag	4,2 mnkr

Ramfinansierad verksamhet	
Effektiviseringsuppdrag	
Barn- och ungdomsverksamheten	0,3 mnkr
Förvaltningsgemensamt	0,4 mnkr

Samtliga verksamheter arbetar för att nå en ekonomi i balans, men de har olika förutsättningar för att nå målet. Verksamheterna har även tidigare år haft olika stora effektiviseringsuppdrag vilket gör att vissa har svårare att hitta ytterligare åtgärder för att nå kostnadsänkningar utan att detta ger betydande påverkan på kvalitén och upplevelsen för servicemottagaren.

3.4 Intäkts- och kostnadsutveckling

Den största förändringen från föregående år är att Hälso- och sjukvårdsenheten har flyttats till Hemvårdsnämnden. Detta förklarar en budgetminskning mellan åren på drygt 25,5 mnkr, i övrigt har verksamheten fått ett ökat budgetanslag för att tillhandahålla ytterligare en barnbostadsplats samt effektiviseringsuppdrag (läs mer under rubriken effektiviseringar ovan).

Budgetförändringen avseende lokalhyror beror på en korrigerings där budgeten 2021 uppdaterats till att flera hyror är flyttade till Programnämnd social välfärd.

Kontogrupp	2019 Bokslut	2020 Budget	2020 Ack utf april	2020 Förbr%	2021 Budget	2021 Ack utf april	2021 Förbr%	Prognos Helår (April)	Prognos avvikelse
Intäkter	716,8	697,1	234,2	34%	722,8	240,3	33%	729,6	6,9
Personalkostnader	-781,8	-761,0	-263,2	35%	-756,1	-260,9	35%	-776,5	-20,5
Lokalhyror	-22,1	-23,0	-7,4	32%	-21,5	-7,1	33%	-21,5	0,0
Övriga kostnader	-58,4	-63,8	-17,6	28%	-73,0	-21,3	29%	-72,4	0,6
Summa	-145,4	-150,7	-54,1	36%	-127,8	-49,0	38%	-140,8	-13,0

En förändring i utfallet mellan år är att statsbidrag till följd av corona utbetalts redan i samband med delår 1 under 2021 vilket inte var fallet år 2020.

3.5 Verksamheternas delårsresultat och prognos

3.5.1 Politik och nämnd

Politik och nämnd avser nämndens egen verksamhet samt dess planeringsreserv. Verksamheten finansieras dels genom att en del av rambudgeten avsatts för detta ändamål.

Verksamhetens utfall har fram till april infallit i enlighet med budget och det överskott om 0,2 mnkr som finns avser nämndens planeringsreserv som fram till april endast haft kostnader för tidigare års investering i parcyklar till nämndens servicemottagare. Prognosen är lagd utifrån att planeringsreserven kommer nyttjas i sin helhet under året, om detta inte sker kommer prognosen att påverkas positivt.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	-0,3	-0,3	0,0	-0,8	-0,8	0,0
Lokalhyror	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	0,0	-0,3	0,3	-0,9	-0,9	0,0
Summa	-0,3	-0,6	0,2	-1,7	-1,7	0,0

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

3.5.2 Förvaltningsgemensamt

Förvaltningsgemensamt avser de verksamhetsövergripande organisatoriska delarna så som utveckling, ledning, gemensamma stödresurser och gemensamma satsningar och kostnader inom nämndens ansvarsområde. Verksamheten finansieras dels genom att en del av rambudgeten avsatts för detta ändamål, dels genom att intäktsfinansierade verksamheter ger en del av sin intäkt till den förvaltningsgemensamma verksamheten.

Förvaltningsgemensamt avviker fram till april positivt från budget med 1,3 mnkr, detta beror på ett ekonomiskt utrymme reserverat för satsningar där inga planer på nyttjande ännu finns. Prognosen i nuläget är att detta utrymme inte nyttjas och avvikelsen fram till april behålls även vid årets slut.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	3,6	3,3	0,3	10,0	9,9	0,1
Personalkostnader	-3,1	-3,1	0,0	-8,2	-8,5	0,3
Lokalhyror	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-0,6	0,0
Övriga kostnader	-3,0	-4,0	1,0	-11,2	-12,0	0,8
Summa	-2,7	-4,0	1,3	-10,0	-11,2	1,2

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

3.5.3 Personlig assistans

Personlig assistans är en konkurrensutsatt och intäktsfinansierad verksamhet som får ersättning för utförda timmar inom ramen för beviljade timmar. Verksamheten får sin ersättning antingen genom en kommunintern resursfördelningsmodell eller genom intäkter från Försäkringskassan, beroende på vem som beslutat om insatsen.

Personlig assistans hade ett prognostiserat underskott vid budgetläggning på 7,9 mnkr, vilket hanterats administrativt i samband med budgetläggningen då verksamheten behöver redovisa en budget i balans. Detta innebär att prognosen på obalans i delår 1 är i samma paritet som vid budgetläggning.

Den negativa avvikelsen mot budget fram till april uppgår till 2,5 mnkr och beror bland annat på omständigheter och komplexitet i ärenden som verksamheten haft svårt att påverka. Detta utgörs bland annat av övertid vid omfattande sjukfrånvaro och svårigheter att bemanna i ärenden och uteblivna intäkter för timmar som inte kan utföras fullt ut. Majoriteten av obalansen utgörs dock av att verksamhetens kostnader är högre än verksamhetens intäkter. Detta beror på flera faktorer så som erfaren personal som uppnått högre lönelägen och behov av jourbemanning nattetid när vi behöver betala högre ersättning för att ha personal på plats än de intäkter verksamheten får in för motsvarande pass. Det behöver även beaktas att verksamhetens utfall fram till april inkluderar 0,5 mnkr i intäkter från statsbidrag för att kompensera för coronapandemin, vilket inte bedöms infalla i samma utsträckning under resterande del av året.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	26,0	25,9	0,1	76,6	77,7	-1,1
Personalkostnader	-22,6	-19,3	-3,2	-71,3	-64,4	-6,9
Lokalhyror	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0
Övriga kostnader	-3,7	-4,3	0,6	-12,6	-12,9	0,3
Summa	-0,4	2,1	-2,5	-7,7	0,0	-7,7

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

Verksamheten arbetar löpande med att hålla nere kostnaderna, men detta kan inte ske på bekostnad av stödet till servicemottagaren eller de anställdas arbetsmiljö.

En av de åtgärder som beslutats att göra är en fullständig genomlysning av varje ärende, vilka kostnadsdrivare vi har, likväl som vilka faktorer det är som gör att vissa ärenden har ett positivt utfall. Detta arbete hade målet att vara klart under hösten men har försenats och fortsätter även framöver.

Verksamheten arbetar även med att utveckla och kvalitetssäkra intäktskedjan, från utförande till utbetalning från Försäkringskassan eller Programnämnd social välfärd. Det har genomförts en inledande processkartläggning och verksamheten har sedan arbetat med anpassningar av för att stärka processen ytterligare. Det har inletts en kartläggning som ett steg i omvärldsbevakningen för att se hur andra, liknande kommuner, arbetar med detta. Det har även initierats en utredning från Programnämnd social välfärd avseende personlig assistans, där tjänstemän med driftsnämndens perspektiv kommer att vara involverade. Arbetet inom detta har ännu inte startas upp.

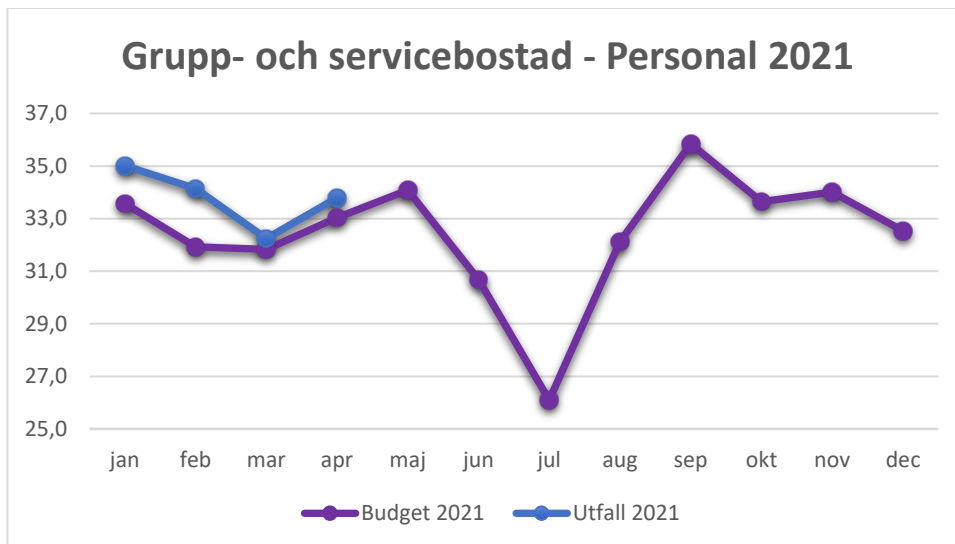
3.5.4 Grupp- och servicebostad

Grupp- och servicebostad (GoS) får sina intäkter genom en resursfördelningsmodell där varje belagt dygn ersätts. Ersättningsnivån varierar beroende på den boende servicemottagarens nivåbedömning. Verksamheten utför en mindre del insatser som beslutats enligt socialtjänstlagen och dessa insatser ersätts genom en rambudget på 4,7 mnkr. Grupp- och servicebostad är nämndens största verksamhet sett till budgeterade kostnader.

Grupp- och servicebostad har inför 2021 fått effektiviseringsuppdrag på 1,78 % av sin ersättning, vilket motsvarar ungefär 7,1 mnkr. Utöver detta har verksamheten en ohanterad obalans från föregående år – detta trots att verksamheten 2020 redovisade en positiv avvikelse mot budget. Detta förklaras av en betydande inverkan av statsbidrag för covid-19 där verksamheten fick högre ersättande intäkter än de haft merkostnader för. Verksamheten hade under föregående år även begränsade möjligheter att arbeta strukturerat med långsiktiga effektiviseringsåtgärder och strukturella förändringar i kostnadsdämpande syfte.

Inför år 2021 har verksamheten stora effektiviseringsuppdrag och ser svårigheter att nå en ekonomi i balans fullt ut på helår, men arbetar fortsatt med åtgärder främst inom ramen för bemanningsekonomi som tidigare gett positiva effekter för verksamheten.

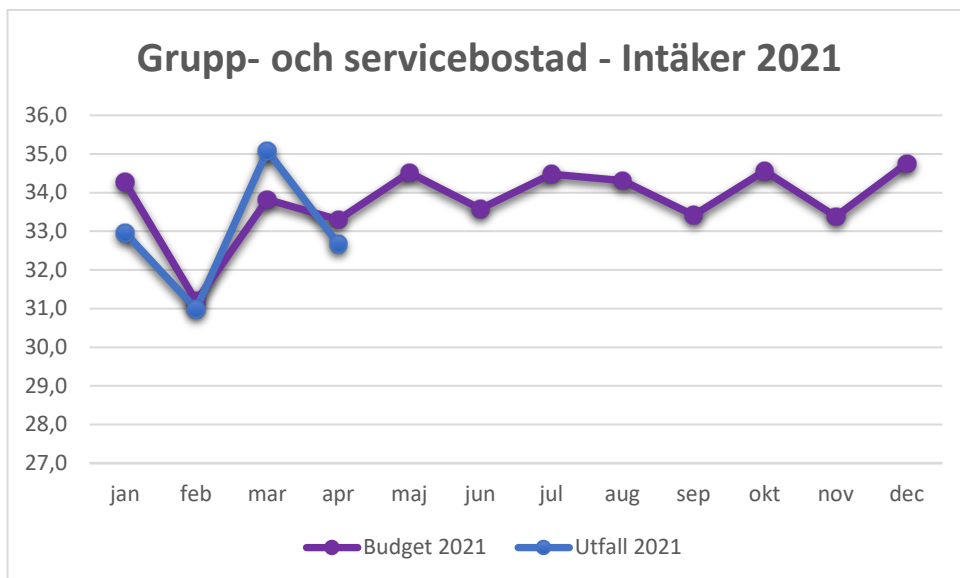
Verksamheten har personalkostnader som ligger över budget: Detta beror på att verksamheten inte ser möjligheten att ytterligare reducera bemanningen utan att detta påverkar stödet till servicemottagarna negativt. Under våren har flera verksamheter haft behov av att tillfälligt stärka bemanningen på boendet. Detta dels för att hantera och förebygga smittspridning av corona, dels har vissa servicemottagare haft en nedgång i sina förmågor och därmed haft ökat behov av stöd. I de fall när servicemottagarnas behov bedömts öka även långsiktigt har detta lyfts till handläggarna inom myndighetsverksamheten för en omprövning av nivån på ersättningen till verksamheten.

Grafen ovan illustrerar utfallet mot budget för personalkostnader inom grupp- och servicebostad.

De inledande månaderna av året var budgetavvikelsen högre för personalkostnaden än de varit nu under mars och april. Prognosen på verksamhetens personalkostnader bygger på att nuläget håller i sig även framöver men har även tagit viss höjd för tillfälliga utökningar av behov.

Flera av verksamheterna har utökats med ytterligare boendeplatser och servicemottagarna har fått högre stödbehovsbedömningar vilket speglas i prognosen om intäkter över budget för året. Verksamhetens intäkter har varierat under årets inledande månader vilket främst härleds till den administrativa hanteringen av dessa. Det pågår arbete och utredningar för att säkerställa en korrekt utbetalning av intäkter under innevarande månad framöver.

Grafen ovan illustrerar utfallet mot budget för intäkter enligt resursfördelningsmodellen inom grupp- och servicebostad.

Utöver intäkterna enligt resursfördelningsmodellen har verksamheten under året haft intäkter till följd av covid-19, dessa uppgår till 3,5 mnkr (läs gärna mer under coronaavsnittet).

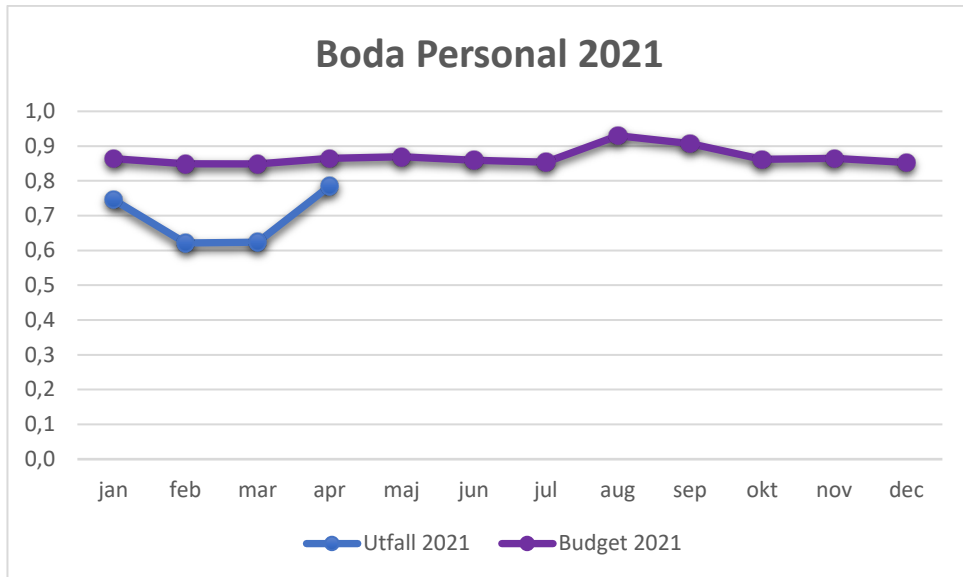
	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	136,4	133,3	3,1	416,7	407,6	9,1
Personalkostnader	-135,2	-130,4	-4,8	-402,5	-389,4	-13,1
Lokalhyror	-0,5	-0,5	0,0	-1,5	-1,5	0,0
Övriga kostnader	-6,1	-7,1	1,0	-20,9	-21,4	0,6
Summa	-5,4	-4,7	-0,7	-8,1	-4,7	-3,4

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

3.5.5 Boda

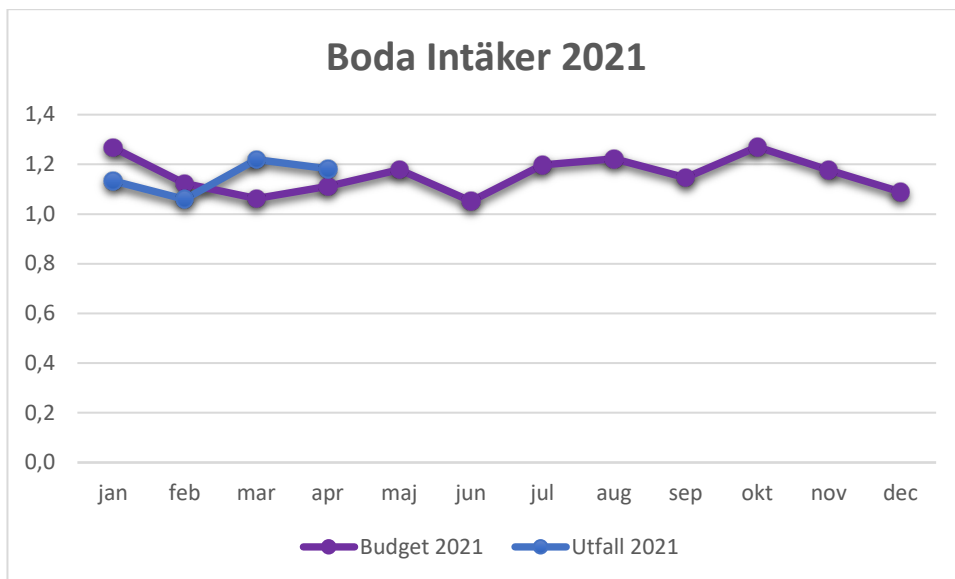
Boda är daglig verksamhet i grupp- och servicebostaden och ersätts genom samma resursfördelningsmodell som daglig verksamhet. Detta innebär att verksamheten får ersättning för deltagarens planerade närvaro, hel- eller halv dag, utifrån deltagarens stödbehovsmätning. Verksamheten pågår de flesta dagar året runt, men ersättning ges till verksamheten för vardagar. Boda är nämndens minsta verksamhet sett till budgeterade kostnader.

Eftersom samma personal arbetar såväl i Boda som i grupp- och servicebostad samt att verksamheten bedrivs i samma lokaler är det ibland svårt att löpande särskilja vilka kostnader som avser Boda respektive grupp- och servicebostad, därför görs en kontroll av detta inför respektive delår samt årsbokslut för att redovisningen ska bli så korrekt som möjligt.

Grafen ovan illustrerar utfallet mot budget för personalkostnader inom boda-verksamheterna.

Verksamheten redovisar ett överskott mot budget som främst består av lägre personalkostnader än vad budgeten ger utrymme för. Prognosen är lagt med viss försiktighet att detta överskott kommer att fortsätta öka under året, det finns en möjlighet att överskottet blir ytterligare högre än prognostiserat.

Grafen ovan illustrerar utfallet mot budget för intäkter enligt resursfördelningsmodellen inom boda-verksamheterna.

Intäkterna inom Boda ligger stabilt och varierar ca 100 tkr upp och ned i avvikelser mot budget mellan respektive månad. Överskottet återfinns med andra ord inom personalkostnaderna.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	4,7	4,6	0,1	14,3	14,2	0,1
Personalkostnader	-2,8	-3,4	0,7	-9,5	-10,4	0,9
Lokalhyror	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0
Övriga kostnader	-1,1	-1,1	0,1	-3,4	-3,4	0,0
Summa	0,8	0,0	0,8	1,1	0,0	1,1

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

3.5.6 LSS-fritid

LSS-fritid är en ramfinansierad verksamhet som besätter och administrerar ersättning till arvoderade uppdragstagare inom insatser så som kontaktperson LSS (Lagen om stöd och service), kontaktfamilj och kontaktperson SoL (Socialtjänstlagen). Verksamheten har även PAN-anställda som utför insatserna ledsagning och avlösning.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	0,1	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1
Personalkostnader	-9,3	-9,1	-0,2	-28,5	-28,2	-0,2
Lokalhyror	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Övriga kostnader	0,0	-0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Summa	-9,3	-9,1	-0,1	-28,4	-28,3	-0,1

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

LSS-fritid redovisar ett underskott mot periodiserad budget om 0,1 mnkr i april. Det är flera insatser som överskrider kostnaderna i den periodiserade budgeten – det är med andra ord inte en enskild insats som skapat obalansen. Då beslut om insats fattas av Örebro kommuns myndighetsorganisation har LSS-fritid svårt att självständigt påverka sina kostnader. Detta då deras uppdrag grundar sig på att tillsätta uppdragstagare samt betala ut ersättning utifrån fattade beslut.

Det finns i dagsläget även beslut där man inväntar en matchning mellan servicemottagare och uppdragstagare. Under tiden med corona påverkas även möjligheterna till att utföra vissa av uppdragen, exempelvis som kontaktperson som ofta är en insats för att bryta social isolering. Verksamheten uppmuntrar till alternativa utföranden istället för att ses fysiskt enligt parollen – vi ställer inte in, vi ställer om! Dock är det inte alla servicemottagare som önskar denna variant av stöd - utan visst utförande ställs in. För att behålla dessa uppdragstagare även i framtiden har verksamheten valt att fortsatt betala ut arvode till dessa. Detta innebär att det för LSS-fritid inte fått en positiv ekonomisk effekt av förändrat utförande enligt covid-19 som flera av de andra ramfinansierade verksamheterna fått.

Fortsatt utredning och en dialog om framtida finansiering av LSS-fritid behöver utifrån dessa begränsningar i ett påverka kostnadsmassan initieras.

3.5.7 Daglig verksamhet

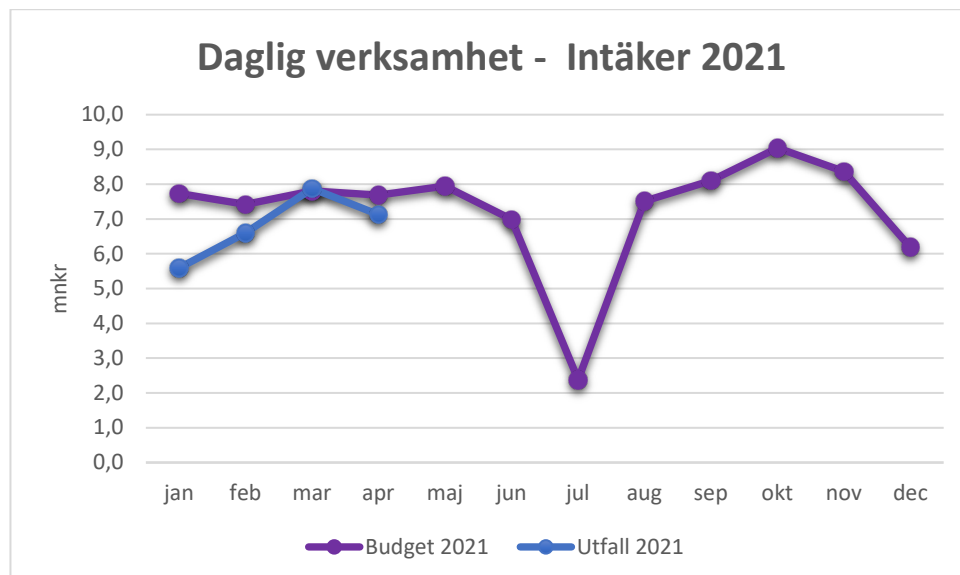
Daglig verksamhet (DV) är en intäktsfinansierad verksamhet som får sin ersättning utifrån planerad närvaro för deltagarna, antingen heldag eller halvdag.

Ersättningsnivån varierar utifrån servicemottagarens nivåbedömning. Karensavdrag sker om servicemottagaren är frånvarande från planerad närvaro ihållande under 10 dagar.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	28,6	31,7	-3,1	86,8	90,3	-3,4
Personalkostnader	-23,9	-23,6	-0,3	-68,4	-67,7	-0,7
Lokalhyror	-4,3	-4,3	0,0	-13,0	-12,9	-0,1
Övriga kostnader	-3,2	-3,2	0,0	-9,9	-9,6	-0,2
Summa	-2,9	0,6	-3,4	-4,4	0,0	-4,4

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

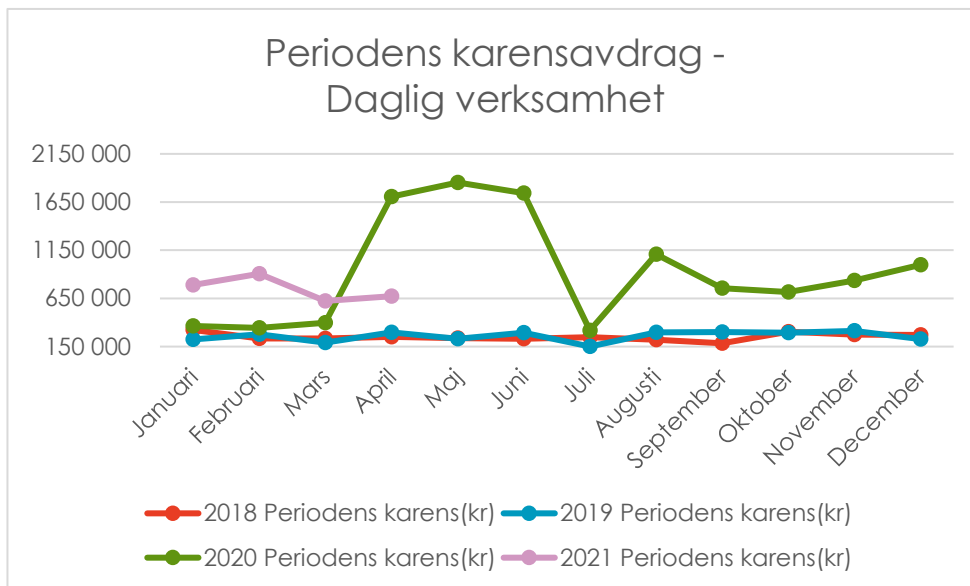
Daglig verksamhet redovisar en negativ avvikelse mot periodiserad budget med 3,4 mnkr i april. Detta beror främst på att intäkterna kraftigt minskat till följd av lägre närvaro till följd av covid-19 och under årets två inledande månader varit lägre än budgeterat. I mars så bryts denna trend och intäkterna inkom i nivå med budgeterade intäkter för att i april åter vara lägre än budget, men med en klart mindre avvikelse än under årets inledande månader (se graf nedan). Detta tyder på att deltagarna åter känner sig trygga med att komma till verksamheten. En förklaring till förändringen trots den aktuella smittspridningen i vårt geografiska område tros vara att flera av servicemottagarna nu fått vaccin mot covid-19. Prognosen för året är att detta trendbrott håller i sig och intäkterna kommer närma sig budgeterade nivåer även om underskottet mot budget bedöms öka ytterligare något under slutet på varen.

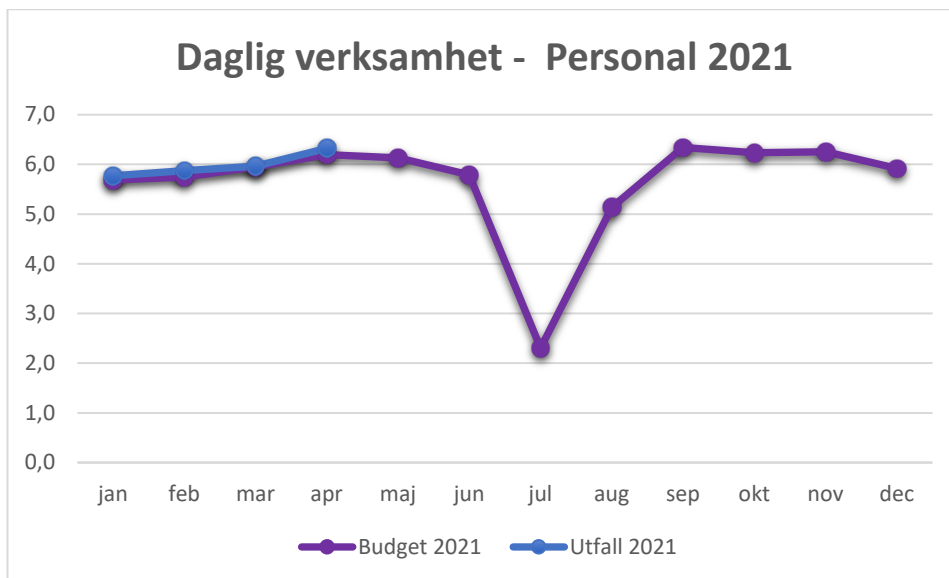
Grafen ovan visar intäkterna enligt resursfördelningsmodellen i år i jämförelse med budget.

Det bör nämnas att det karensavdrag som gjorts för individer med planerad närvaro men som varit borta mer än 10 arbetsdagar i sträck, i april uppgår till 0,7 mnkr. Detta är betydligt högre än den tidigare normalnivån på 0,2 – 0,3 mnkr. Det innebär att det

finns en potential att ytterligare stärka daglig verksamhets intäkter under året, samt att verksamheten fått indikatorer på att nya deltagare planeras börja under hösten, vilket ännu inte inkluderats i prognosen.

Personalkostnaderna ligger under våren förhållandevis väl i linje med budget med ett underskott om 0,3 mnkr. Att kostnaderna kvarstår trots lägre deltagande beror på att det inte är genomförbart eller önskvärt att kortsiktigt ställa om bemanningen utifrån det lägre deltagandet som bedöms vara kortsiktigt till följd av covid-19.

Grafen ovan visar utfallet för personalkostnaderna i år i jämförelse med budget.

3.5.8 Barn- och ungdomsverksamheten

Barn- och ungdomsverksamheten (BUV) är en ramfinansierad verksamhet, vilket innebär att de vid årets början fått en budget att nyttja under året.

Verksamheten redovisar ett överskott om 0,5 mnkr i samband med delår 1. Detta förklaras dels av att verksamheten haft intäkter som inte varit budgeterade under

samma period, dels ett statsbidrag för att arbeta mot psykisk ohälsa och dels ersättning för merkostnader avseende sjuklöner och corona. Det finns även ett överskott inom övriga kostnader. Detta beräknas dock användas upp och vändas till ett underskott vid årets slut.

Prognosen är lagd utifrån antagandet att en plats på barnbostad kommer fortsätta vara vakant, detta eftersom det i dagsläget finns en ledig plats. Förändras denna förutsättning kommer detta givetvis även påverka prognosen för året. Prognosen för helåret är ett överskott på 0,4 mnkr mot budget, vilket innebär att det finns ett visst ekonomiskt utrymme för utförande även av den nu vakanta barnbostadsplatsen inom ramen för budget utan ytterligare åtgärder.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	0,9	0,4	0,5	1,9	1,2	0,7
Personalkostnader	-24,9	-24,8	-0,2	-73,1	-73,1	-0,1
Lokalhyror	-1,7	-1,7	0,0	-5,1	-5,2	0,1
Övriga kostnader	-1,4	-1,6	0,2	-5,1	-4,8	-0,3
Summa	-27,2	-27,7	0,5	-81,4	-81,9	0,4

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

Personalkostnaderna är något högre än budgeterat vilket beror på en förstärkning inom verksamhetens gemensamma verksamheter. Mellan enheterna finns det några verksamheter som redovisar överskott och andra som går med ett underskott, men detta jämnar ut sig på helheten.

3.5.9 Socialpsykiatrin

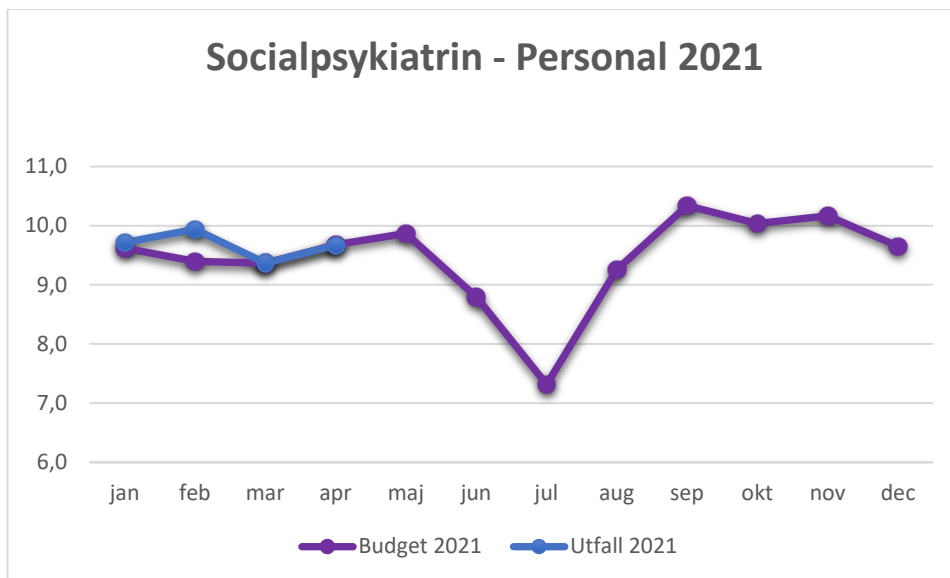
Socialpsykiatrin har från januari 2020 övergått till att vara en intäktsfinansierad verksamhet från att tidigare varit ramfinansierad. Det saknas ännu en färdig resursfördelningsmodell för verksamheten, varför ersättning från programnämnden betalas ut månadsvis utifrån tidigare års procentuella förbrukning till dess en modell för intäktsfinansiering finns på plats. Nuvarande målvärde är att den nya intäktsmodellen ska vara färdig och i drift från halvårsskiftet 2021.

Verksamheten har fått ett effektiviseringsuppdrag på 4,2 mnkr att hantera under 2021. Eftersom verksamheten är en intraprenad med ett upparbetat ackumulerat överskott från tidigare år avses en del av detta överskott nyttjas för att ge verksamheten möjlighet att ställa om sin ekonomi och ekonomistyrning i en mer anpassad takt.

	Ack April Utfall	Ack April Budget	Ack April Avv Budg- Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Budget	Helår Avv Progn- Budg
Intäkter	39,9	39,3	0,7	123,1	121,8	1,3
Personalkostnader	-38,7	-38,0	-0,7	-114,2	-113,5	-0,7
Lokalhyror	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-0,5	0,0
Övriga kostnader	-2,5	-2,6	0,1	-8,3	-7,7	-0,6
Summa	-1,4	-1,5	0,1	0,0	0,0	0,0

Tabellen visar utfallet, budget och prognos.

Intäkterna består främst av intäkterna utifrån den temporära resurstilldelningsmodellen. Här finns en mindre avvikelse om 0,2 mnkr jämfört med budget som troligen kan härledas till skillnader i den administrativa beräkningen om när under året intäkten infaller. Socialpsykiatrin har även fått statsbidrag till följd av covid-19, där en del avser en retroaktiv ansökan om ersättning för merkostnader från 2020 där Programnämnd social välfärd förväntar sig att ersättning kommer att betalas ut.

Grafen ovan visar utfallet för personalkostnaderna i år i jämförelse med budget.

Kostnaderna avseende personal visar ett underskott mot budget vilket beror på en del överlappning av personal i samband med rekrytering samt att vissa ärenden krävt förstärkning, bland annat genom dubbelbemanning för att verksamheten ska kunna tillgodose såväl individens behov som en god personaltrygghet. Från och med mars har personalkostnaderna legat i nivå med budget och prognosen är därför att avvikelsen inte ska fortsätta öka under året.

Det finns skillnader mellan olika enheter inom verksamheten där vissa verksamheter redovisar överskott mot budgeterad personal och andra verksamheter ett underskott. Detta är dock naturligt och beror på förändringar i flöden och vilka servicemottagare som är aktuella i respektive verksamhet.

3.6 Investeringar

Funktionsstödsnämnden har en investeringsbudget om 0,6 mnkr. Prognosen är att nämnden kommer nyttja hela budgeten under året.

Verksamhet	Helår Budget	Ack April Utfall	Helår Innev. Progn	Helår Avv Progn- Budg
Nämnd och förvaltningsgemensamt	0,0	0,0	0,0	0,0
Personlig assistans	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Grupp- och servicebostad + Boda	-0,2	0,0	-0,2	0,0
LSS Fritid	0,0	0,0	0,0	0,0
Daglig verksamhet	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Barn- och ungdomsverksamhet	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Socialpsykiatri	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Summa	-0,6	0,0	-0,6	0,0

4 Bilagor

4.1 Bilaga 1 - Återrapportering av åtgärder för en ekonomi i balans till Programnämnd social välfärd enligt direktiv i programplan

För att öka budgetföljsambeten inom programområdet riktade Programnämnden i Programplan med budget 2021 ett antal åtaganden till Driftnämnderna som följs upp i Delårsrapport 1 och 2 och Årsberättelse. Det fortsatta arbetet med budget i balans utgår från exklusive covid-19 effekter inom programområdet.

Detta avsnitt bör även läsas tillsammans med avsnitt 3.3 Effektiviseringar samt redovisningen för respektive verksamhet.

Funktionsstödsnämndens uppdrag enligt direktivet

- Verkställa effektiviseringskravet från Programnämnden för den anslagsfinansierade verksamheten
- Anpassa den intäktsfinansierade verksamheten till aktuell ersättningsnivå från Programnämnden

Funktionsstödsnämnden arbetar integrerat med förbättringsarbeten och målet att nå en ekonomi i balans genom hela verksamheten och har ambitionen att beslut ska tas på lägsta ändamålsenliga nivå i linje med tillitsbaserad ledning och styrning. Detta innebär att det ofta tas beslut av exempelvis enhetschefer i linje med att närma sig en ekonomi i balans utan att dessa specifikt rapporteras tillbaka inom organisationen, detta innebär att en sammanställning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans behöver vara relativt övergripande och vissa effekter är uppskattningar av trolig effekt under året.

Verksamhet	Åtgärd	2021, mnkr
Socialpsykiatri	Reducerat 3 tjänster	1,8
Socialpsykiatri	Bemanningsekonomi*	0,9
Socialpsykiatri	Nyttjande av ackumulerat överskott	
Personlig assistans	Analys av påverkansbara faktorer**	0
Personlig assistans	Genomlysning av nyttjande av personalresurser samt identifiering av möjliga effektiviseringsåtgärder**	0
Personlig assistans	Säkerställa intäktprocessen**	0,2
Daglig verksamhet	Bemanningsekonomi*	0,3
Bostäder med särskild service	Bemanningsekonomi*	3
Bostäder med särskild service	Utökning av antalet platser***	1
LSS-fritid	Har en budget i balans vid årets ingång	
Boda - daglig verksamhet i bostad	Har en budget i balans vid årets ingång	
Barn- och ungdomsverksamheten	Har en budget i balans vid årets ingång	
Totalt		7,2

*Bemanningsekonomi är ett samlingsbegrepp för en hållbar och ekonomiskt effektiv bemanning av verksamheten. Bemanningsekonomi väver samman ekonomi, personal och

arbetsmiljöfrågor till en helhet där alla delar behöver samspela för att ge en långsiktigt positiv utveckling i verksamheten. Detta innefattar exempelvis arbete med och anpassningar av schemaläggning, heltidsanställningar och övertid. Funktionsstödsnämnden och Förvaltningen för sociala insatser arbetar med tillitsbaserad ledning och styrning där beslut ska tas på lägsta ändamålsenliga nivå, detta bedöms medföra en effektiv och hållbar verksamhet, men är en försvårande faktor i arbetet med att aggregerat samla upp och redovisa vilken åtgärd som medfört vilken ekonomisk effekt.

**Personlig assistans arbetar löpande med sin ekonomi men har i dagsläget inte identifierat möjliga åtgärder för att sänka sina kostnader. Verksamheten får ersättning för utförda insatser inom ramen för beviljade insatser, detta innebär förenklat att utför verksamheten färre timmar minskar intäkten likväl som kostnaden. År 2020 var 95 % av verksamhetens kostnader personalkostnader, av externa kostnader uppgick personalkostnaderna till 99 %.

***Utökning av antalet platser inom grupp- och servicebostad utgår från att minska antalet grupp- och servicebostäder som endast har fyra servicemottagare (när detta inte är beslutat utifrån servicemottagarnas behov), detta för att möjliggöra en ekonomiskt effektiv och hållbar bemanning inom verksamheten. Beräkningen bygger på att fyra bostäder kan utökas med helårseffekt under året, flera bostäder har redan utökats och därmed inkluderats i denna sammanställning.

Nedan följer en kort beskrivning av hanteringen inom respektive insats:

Personlig assistans arbetar fortlöpande med att identifiera möjliga åtgärder för att närma sig en ekonomi i balans, men har svårt att hitta tillgängliga åtgärder. Verksamheterna arbetar med ärendeanalyser för att identifiera vilka faktorer som är påverkansbara för verksamhetens kostnader. Verksamheten har sett en positiv utveckling till följd av detta arbete och har stärkt sina ekonomiska strukturer även om direkta kostnadsminskningar ännu ej varit möjliga. Funktionsstödsnämnden och verksamheten inväntar uppstart av det uppdragsdirektiv som är framtaget avseende översyn av interna utförarens ekonomiska förutsättningar inom personlig assistans.

Grupp- och servicebostad arbetar fortlöpande med åtgärder för att åter närma sig en ekonomi i balans. Främst avser detta olika insatser inom ramen för bemanningsekonomi, detta innebär att ha en långsiktigt hållbar personal vilket ger såväl kvalitativa som ekonomiskt positiva effekter. Verksamheten har identifierat potential att arbeta mer effektivt med bokningsbartid (anställd kapacitet till följd av heltid som norm) vilket skulle ytterligare kunna minska kostnaden för timvikarier, arbetet följs numera månadsvis av verksamheten.

Det är en stor utmaning att få en ekonomi i balans på grupp- och servicebostäder med fyra platser¹, verksamheten arbetar därför tillsammans med lokalförsörjningsavdelningen, programnämnden och myndighetsverksamheten för att utöka antalet platser på befintliga grupp- och servicebostäder.

Grupp- och servicebostad har gjort stora effektiviseringar de senaste åren – vilket behöver beaktas när man bedömer kvarvarande möjliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Tabellen nedan visar effektiviseringsuppdragen för verksamheten sedan år 2017 när verksamheten fick sitt första större riktade effektiviseringsuppdrag.

¹ Avser inte de grupp- och servicebostäder som har fyra platser till följd av servicemottagarnas behov.

År	Effektiviseringsuppdrag, mnkr
2017	4
2018	8
2019	8
2020	12,8 ²
2021	7,1
Summa	39,9

Dessa åtgärder har grupp- och servicebostad genomfört sedan tidigare inom ramen för arbetat att hålla en ekonomi i balans:

- Minskad bemanning
- Minskat antal chefer
- Minskad tid för överrapportering, APT och möten
- Minskade resurser för kompetensutveckling
- Minskade resurser för julklapp och uppmuntran
- Arbetat mycket med bemanningsekonomi
- Alternativa arbetssätt och samordning mellan verksamheter

Boda är daglig verksamhet som utförs i grupp- och servicebostad, detta innebär att denna verksamhet utförs i grupp- och servicebostads lokaler och av dess personalgrupp. Denna verksamhet har sedan flera år en ekonomi i balans och arbetet har fokuserat på att verksamheten ska bära sina egna kostnader därför har en systematik för att säkerställa en korrekt kostnadsfördelning mellan grupp- och servicebostad och boda byggts upp.

LSS-fritid är en verksamhet inom Funktionsstödsnämnden som har i uppdrag att rekrytera, matcha och betala ut ersättning till uppdragstagare för uppdrag inom kontaktperson, kontaktfamilj, ledsagare och avlösare. Funktionsstödsnämnden valde inför år 2021 att inte tilldela verksamheten något effektiviseringskrav utan verksamheten fick istället en budgetförstärkning om 1,7 mnkr med medel som tidigare lyfts till förvaltningens budgetreserv. Det är myndighetsverksamheten som beslutar om rätten till insats samt dess omfattning vilket innebär att verksamheten har svårt att påverka kostnaden för arvoden och ersättning till uppdragstagarna. Då ersättningen till uppdragstagare inom LSS-fritid i stor utsträckning samvarierar med volymen föreslår Funktionsstödsnämnden att denna verksamhet är mycket väl lämpad att hanteras inom en resursfördelningsmodell.

Daglig verksamhet är den verksamhet inom Funktionsstödsnämnden som påverkats kraftigast ekonomiskt av coronapandemin. Verksamheten är en intäktsfinansierad verksamhet som får ersättning från Programnämnd social välfärd utifrån planerad och faktisk närvaro i verksamheten, då många deltagare inom daglig verksamhet varit hemma från verksamheten på grund av oro för att smittas av covid-19 har verksamhetens intäkter kraftigt minskat under år 2020 och 2021. Verksamheten hade inför år 2021 ett effektiviseringsuppdrag om 1,2 mnkr, den

² Beloppet för 2020 innehåller även effektiviseringsuppdraget för inköp, kostnaden för införandet av cirkulationstvätt av arbetskläder vilket var en följd av lagkrav samt ej kompenserade nivå-sänkningar inom resursfördelningsmodellen.

kraftigt sänkta intäkter till verksamheten har omöjliggjort att utvärdera detta effektiviseringsuppdrag.

Verksamheten har genom beslut i Programnämnd social välfärd fått möjlighet att anpassa utförandet av verksamheten för att möjliggöra fortsatt deltagande i så stor utsträckning som möjligt genom att erbjuda daglig verksamhet på distans.

Verksamheten bedömer nu att deltagarna är på väg tillbaka, vilket kommer att möjliggöra en ny utvärdering av verksamhetens ekonomi och behov av eventuella åtgärder. Bedömningen utifrån det låga deltagandet under inledningen av året är att verksamheten inte kommer att nå en ekonomi balans under 2021.

Barn- och ungdomsverksamheten är en ramfinansierad verksamhet som inför 2021 fått ett effektiviseringsuppdrag om 0,3 mnkr. Detta effektiviseringsuppdrag hanterades i samband med budgetläggningen och verksamheten bedöms ha en ekonomisk balans även vid årets slut. För att uppnå detta arbetar verksamheten med bemanningsekonomi, en stark helhetssyn på områdets ekonomi samt med att utveckla sitt budget- och prognosarbete samt stärka arbetet med uppföljning genom statistik på beläggningsgrader.

I samarbete med Socialnämnden ser Funktionsstödsnämnden möjligheten att erbjuda bostadsinsats till barn genom konsultstödda familjehemsinsats som etableras i egen regi som komplement till befintlig barnbostad.

Socialpsykiatri har inför år 2021 ett effektiviseringsuppdrag om 4,2 mnkr och under året kommer en ny resursfördelningsmodell bestående av fem delmodeller införas inom verksamheten. Detta ställer stora krav på verksamheten både att ställa om sin ekonomi och vidareutveckla sin interna ekonomistyrning, vilket verksamheten arbetar med samtidigt som de ser över såväl sitt budget- som prognosarbete.

För att nå de effekter som krävs enligt effektiviseringsuppdraget har verksamheten reducerat 3 tjänster bland stödresurserna, arbetar med bemanningsekonomi bland annat genom att se över och likrikta verksamhetens schemaläggning men även många andra insatser. Socialpsykiatri är en intraprenad som har ett ackumulerat överskott från tidigare år att nyttja i detta omställningsarbete, så verksamheten har beslutat att nyttja detta överskott för att kunna ställa om i en mer anpassad takt. När verksamheten så stora effekter av årets arbete att detta överskott inte behöver nyttjas behålls denna taktik inför kommande år.

Tillägg gällande alla Driftsnämnder

Om beslut angående ambitionsförändringar krävs omedelbart byta det till Programnämnden.

Funktionsstödsnämndens förslag till Programnämnd social välfärd:

- LSS-fritid bör utredas för att bli en intäktsfinansierad verksamhet. Detta då verksamheten har mycket svårt att påverka utfallet som beror på nationella rekommendationer samt antal ärenden som inkommer från Myndighetsverksamheten.
- Geografisk samordning av lokaler för daglig verksamhet i syfte att ge verksamheten större möjligheter att samnyttja personal mellan de olika dagliga verksamheterna.

- Funktionsstödsnämnden ser det som en viktig aspekt att kommunen anammar möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kunna se och välja i det kommunala beståndet av bostäder som är anpassade efter deras behov, *kommunalt hyrestorg*, för att på så vis kunna möjliggöra boendekarriär och naturliga förflyttningar på eget initiativ.
- Funktionsstödsnämnden ser en potential i kommungemensamt minska placeringskostnader för barn- och unga genom att utöka och bredda utförandet inom barn- och ungdomsverksamheten.

4.2 Bilaga 2 – Fem år i sammandrag

	Utfall 30/4 2016	Utfall 31/8 2016	Utfall 31/12 2016	Utfall 30/4 2017	Utfall 31/8 2017	Utfall 31/12 2017	Utfall 30/4 2018	Utfall 31/8 2018	Utfall 31/12 2018	Utfall 30/4 2019	Utfall 31/8 2019	Utfall 31/12 2019	Utfall 30/04 2020	Utfall 31/08 2020	Utfall 31/12 2020	Utfall 30/4 2021
Fem år i sammandrag																
Antal unika personer inom stöd till personer med funktionsnedsättning enligt LSS*	1273	1298	1280	1285	1289	1294	1301	1322	1312	1328	1334	1369	1371	1345	1380	1402
- varav män %	58	57	57	57	57	57	57	57	57	56	56	56	56	57	58	57
- varav kvinnor %	42	43	43	43	43	43	43	43	43	44	44	44	44	43	42	43
Antal unika personer inom stöd till personer med funktionsnedsättning enligt SoL*	695	714	720	712	734	738	764	784	793	803	819	830	857	798	828	845
- varav män %	53	53	53	53	53	54	53	53	53	53	52	53	53	52	52	53
- varav kvinnor %	47	47	47	47	47	46	47	47	47	47	48	47	47	48	48	47
Antal personer med personlig assistans	52	52	56	57	56	53	53	53	53	54	54	54	56	47	53	49
- varav män %	42	42	46	46	45	44	43	45	43	39	39	37	41	40	40	39
- varav kvinnor %	58	58	54	54	55	56	57	55	57	61	61	63	59	60	60	61
- med statlig assistanssättning (LASS)	34	32	37	37	36	32	32	32	34	33	31	30	31	25	30	24
- utan statlig assistanssättning	18	20	19	20	20	21	21	21	19	21	23	24	25	22	23	25
Varav tummar	584	551	527	532	501	475	472	469	549	552	559	558	387	390	427	423
Antal personer med bostad för vuxna, enligt LSS, (platser)	462	464	464	476	476	486	488	488	488	489	491	486	486	490	486	487
- varav män %	60	60	60	59	60	59	59	59	60	58	58	58	58	58	58	58
- varav kvinnor %	40	40	40	41	40	41	41	41	40	42	42	42	42	42	42	42
- därav vuxna inom Socialpsykiatri (antal)	40	40	40	40	40	43	43	43	43	43	43	43	46	42	40	41
Personer, bostad för vuxna, enligt SoL	37	38	36	36	36	36	36	34	33	33	32	31	31	30	43	47
- varav män %	68	68	64	64	67	67	69	68	70	70	72	75	75	73	72	67
- varav kvinnor %	32	32	36	36	33	33	31	32	30	30	28	25	25	27	28	33
Bostäder för barn och ungdom, LSS (platser)	7	8	5	4	5	7	8	8	8	8	9	9	8	8	9	9
- varav män %	57	50	40	20	40	57	50	50	50	50	56	56	50	50	56	44
- varav kvinnor %	43	50	60	80	60	43	50	50	50	50	44	44	50	50	44	56
Antal personer med boendestöd, enligt SoL	548	570	575	573	583	605	605	623	637	644	652	658	641	651	657	669
- varav män %	50	50	51	53	52	53	52	52	51	51	51	51	52	52	52	53
- varav kvinnor %	50	50	49	47	48	47	48	48	49	49	49	49	48	48	48	47
- varav Socialpsykiatri (antal)	309	323	326	325	330	351	353	351	351	351	351	351	351	351	351	351
Antal personer med korttidsvistelse, enligt LSS	131	137	125	119	125	127	120	126	124	132	141	138	149	151	156	155
- varav män %	58	56	58	60	60	60	61	62	61	61	60	59	61	61	61	61
- varav kvinnor %	42	44	42	40	40	40	39	38	39	39	40	41	39	39	39	39
Antal personer med korttidsstillsyn, enligt LSS	86	77	73	73	70	66	68	71	65	67	73	70	65	77	77	84
- varav män %	57	55	55	56	60	60	57	59	59	55	63	63	62	62	65	65
- varav kvinnor %	43	45	45	44	40	40	43	41	41	45	37	37	38	38	35	35
Fem år i sammandrag																
Antal personer med daglig verksamhet, enligt LSS	516	553	514	520	534	525	522	535	536	529	537	539	537	521	555	557
- varav män %	55	55	55	55	58	53	53	54	53	53	53	53	53	54	54	53
- varav kvinnor %	45	45	45	45	42	47	47	46	47	47	47	47	47	46	46	47
Personer med dagverksamhet, enligt SoL	141	137	146	132	148	144	154	158	161	149	148	146	139	143	149	162
- varav män %	56	54	54	51	51	52	51	52	53	55	55	54	53	53	54	55
- varav kvinnor %	44	46	46	49	49	48	49	48	47	45	45	46	47	47	46	45
Personer med ledsagarservice	269	338	316	310	313	318	302	305	298	286	291	311	296	290	278	267
- varav män %	55	53	54	53	53	53	56	54	54	54	55	55	55	56	57	57
- varav kvinnor %	45	47	46	47	47	47	44	44	46	46	45	45	45	44	43	43
Personer med avlösarservice, LSS	73	96	81	82	80	81	80	84	71	76	81	90	91	97	104	121
- varav män %	58	64	59	61	61	62	59	58	55	53	53	52	52	57	58	57
- varav kvinnor %	42	36	41	39	39	38	41	42	45	47	47	48	48	43	42	43
Personer med kontaktperson	425	438	446	427	432	442	443	443	446	458	441	474	472	481	475	467
- varav män %	52	53	55	56	56	55	55	55	54	52	53	53	53	54	54	54
- varav kvinnor %	48	47	45	44	44	45	45	45	46	48	47	47	47	46	46	46
Personer med kontaktperson	20	20	23	26	29	1	37	33	33	33	40	48	46	48	52	54
- varav män %	30	30	39	35	35	0	38	40	40	37	40	42	42	44	48	48
- varav kvinnor %	70	70	61	65	65	100	62	60	60	63	60	58	58	56	52	52
Antal personer med insats HSE	429	439	459	495	507	521	523	512	513	525	520	519	515	516	604	560
- varav män %	55	56	58	59	59	59	59	60	59	59	59	59	59	59	58	58
- varav kvinnor %	45	44	42	41	41	41	41	40	41	41	41	41	41	41	42	42
Antal personer med insats av SSK	363	381	404	445	464	491	500	497	499	512	512	514	514	516	544	557
- varav män %	58	58	60	61	61	59	59	60	59	59	59	59	59	59	58	58
- varav kvinnor %	42	42	40	39	39	41	41	40	41	41	41	41	41	41	42	42
Antal personer med insats av AT	152	144	144	132	123	111	103	90	85	73	66	61	53	50	60	65
- varav män %	47	47	48	47	48	54	53	51	51	51	51	54	57	56	56	60
- varav kvinnor %	53	53	52	53	52	46	46	47	49	49	49	46	43	44	44	40